

I

*(Säädökset, jotka on julkaistava)***EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 2179/98/EY,****tehty 24 päivänä syyskuuta 1998,****Euroopan yhteisön ympäristöä ja kestävä kehitystä koskevan poliittisen toimintaohjelman "Kohti kestävä kehitystä" tarkistamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 130 s artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrättyä menettelyä ⁽⁴⁾, ottaen huomioon sovittelukomitean 29 päivänä kesäkuuta 1998 hyväksymän yhteisen ehdotuksen,

sekä katsovat, että

- (1) komissio hyväksyi 18 päivänä maaliskuuta 1992 Euroopan yhteisön ympäristöön ja kestäväan kehitykseen liittyvää politiikkaa ja toimintaa koskevan ohjelman "Kohti kestävä kehitystä" (jäljempänä "ohjelma"),
- (2) Euroopan parlamentti hyväksyi 17 päivänä marraskuuta 1992 antamassaan päätöslauselmassa ⁽⁵⁾ ohjelman suuntaviivat,
- (3) talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 1 päivänä heinäkuuta 1992 antamassaan lausunnossa ohjelman ajatukset ja pääpiirteet,
- (4) neuvosto ja neuvostossa kokoontuneet jäsenvaltioiden hallitusten edustajat hyväksyivät 1 päivänä

helmikuuta 1993 antamassaan päätöslauselmassa ⁽⁶⁾ ohjelman yleisen lähestymistavan ja strategian,

- (5) vaikka monet ohjelman toimenpiteet ja toimet on ajoitettu toteutettaviksi aikataulussa, joka ulottuu vuoteen 2000, ohjelmassa määrätään sen tarkistamisesta ennen vuoden 1995 loppua,
- (6) ohjelman hyväksymisen jälkeen on tapahtunut kestäväan kehitykseen liittyvää kehitystä, erityisesti kun Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristö- ja kehityskonferenssi hyväksyi Agenda 21:n ja komissio hyväksyi valkoisen kirjan kasvusta, kilpailukyvyistä ja työllisyydestä,
- (7) tarkistuksessa on myös otettava huomioon ne velvoitteet ja päätelmät, jotka on hyväksytty osana eri kansainvälisiä edistämishankkeita,
- (8) yhteisön ympäristöpolitiikan perustamissopimuksen 130 r artiklan mukaisena tavoitteena on muun muassa ihmisten terveyden suojelu,
- (9) Euroopan unionin laajentuminen kolmella uudella jäsenvaltiolla, Itävallalla, Suomella ja Ruotsilla, asettaa unionille uusia ympäristöön liittyviä haasteita; yhteisö on velvoittautunut tarkastelemaan uudelleen eräitä ympäristöalan lainsäädäntönsä säännöksiä siirtymäkauden loppuun mennessä Itävallan, Ruotsin ja Suomen liittymisen ehtoja koskevan sopimuksen mukaisesti ja niiden tiukempien standardien valossa, joita uusissa jäsenvaltioissa voidaan pitää perustamissopimuksen mukaisesti voimassa, sekä korostaen terveyden, turvallisuuden ja ympäristön suojelun korkeaa tasoa yhteisön toiminnan osana,

⁽¹⁾ EYVL C 140, 11.5.1996, s. 5 ja EYVL C 28, 29.1.1997, s. 18.

⁽²⁾ EYVL C 212, 22.7.1996, s. 1

⁽³⁾ EYVL C 34, 3.2.1997, s. 12

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin lausunto annettu 13. marraskuuta 1996 (EYVL C 362, 2.12.1996, s. 112), neuvoston yhteinen kanta vahvistettu 17. huhtikuuta 1997 (EYVL C 157, 24.5.1997, s. 12) ja Euroopan parlamentin päätös tehty 17. heinäkuuta 1997 (EYVL C 286, 22.9.1997, s. 208). Euroopan parlamentin päätös tehty 15. heinäkuuta 1998 (EYVL C 292, 21.9.1998), ja neuvoston päätös tehty 20. heinäkuuta 1998.

⁽⁵⁾ EYVL C 337, 21.12.1992, s. 34

⁽⁶⁾ EYVL C 138, 17.5.1993, s. 1

- (10) komission toteuttaman tarkistustyön yhteydessä on käyty laajoja neuvotteluja tiedon saamiseksi tähän saakka saavutetusta edistymisestä ja ohjelman toteuttamisen esteistä,
- (11) Euroopan ympäristökeskus antoi 10 päivänä marraskuuta 1995 osana tarkistusprosessia ajantasaistetun kertomuksen ympäristön tilasta, ja kertomuksesta kävi ilmi, että ilman lisätoimenpiteitä vuodelle 2000 vuonna 1992 asetettuja tavoitteita ei tietyillä aloilla saavuteta,
- (12) komissio antoi tammikuussa 1996 kertomuksen ohjelman toteuttamisen edistymisestä,
- (13) alkuperäisen ohjelman yleisstrategia, tavoitteet ja suuntaa-antavat toimet pätevät edelleen, ja ohjelma muodostaa asianmukaisen lähtökohdan Agenda 21:n toteuttamiselle yhteisössä ja jäsenvaltioissa,
- (14) ohjelman perusstrategiana on ympäristöpolitiikan ja muiden asian kannalta merkityksellisten politiikan alojen täydellinen yhdentyminen siten, että yhteiskunnan tärkeimmät toimijat ottavat aktiivisesti osaa käytettävissä olevien käyttäytymisen muuttamiseen tähtäävien ohjauskeinojen monipuolistamiseen ja syventämiseen,
- (15) edistymistä koskevan kertomuksen päätelmät osoittavat, että useilla aloilla on päästy eteenpäin, mutta että jäljellä on vielä paljon tehtävää, jotta päästään kohti kestävää kehitystä,
- (16) edistymistä koskevassa kertomuksessa esitetään ensisijaiset tavoitteet, joiden avulla voidaan varmistaa kestävä kehityksen prosessin tehostaminen; yhteisön olisi tehostettava viiteen ensisijaiseen tavoitteeseen sekä viiteen muuhun ohjelman toteuttamista tukevaan aiheeseen kohdistuvia ponnistelujaan,
- (17) ohjelmassa esitetyt pyrkimykset, tavoitteet, toimet ja aikataulut muodostavat hyödyllisen lähtökohdan siirtymiselle kohti kestävä kehitystä; toimintaa on voimistettava, jotta varmistetaan, että ohjelmassa asetetut ensisijaiset tavoitteet toteutetaan tehokkaammin; toiminnan ja kehityksen kestävyyttä ei tavoiteta tämän ohjelman toiminta-aikana, ja siten tarvitaan uusia, vielä edistyskellisempiä ensisijaisia tavoitteita ja toimenpiteitä vuoden 2000 jälkeen yhteisön toiminnan jatkuvuuden säilyttämiseksi,
- (18) yleisen toimintaohjelman täytäntöönpanossa yhteisö toimii toimivaltansa rajoissa; 1 päivänä helmikuuta 1993 antamassaan päätöslauselmassa neuvosto ja jäsenvaltioiden hallitusten edustajat kehottivat komissiota esittämään sopivia ehdotuksia ohjelman toteuttamiseksi siltä osin, kuin se kuuluu yhteisön tasolla toteutettaviin toimiin,
- (19) tämä päätös ei rajoita sellaisten toimenpiteiden oikeudellista perustaa, joita toteutetaan yhteisön ympäristöpolitiikan ja muun politiikan yhteydessä, samalla kun ne ovat tässä päätöksessä tarkoitetun toiminnan tavoitteiden mukaisia,
- (20) ympäristönsuojelua koskevien vaatimusten sisällyttämistä edelleen muihin harjoitettaviin politiikan aloihin pidetään keskeisenä tekijänä kestävä kehityksen toteuttamiseksi; ohjelmassa esitettyä lähestymistapaa toteutettaessa tarve sisällyttää ympäristönäkökohdat yhteisön harjoittamaan politiikkaan ja toimintaan olisi muunnettava käytännönläheisempään muotoon; tätä varten on määritetty joitakin ensisijaisia tavoitteita, joilla toimintaa voidaan tehokkaimmin toteuttaa yhteisön tasolla sen kohteena olevilla maatalouden, liikenteen, energiatalouden, teollisuuden ja matkailun aloilla,
- (21) käytettävissä olevien ohjauskeinojen monipuolistaminen on osoittautunut ennakoitua vaikeammaksi; on tarpeen kehittää ja toteuttaa muita ohjauskeinoja lainsäädännön täydentämiseksi, jotta nykyisissä kehityssuunnissa ja käytännöissä saavutettaisiin merkittäviä muutoksia kestävä kehityksen suuntaan toissijaisuusperiaate huomioon ottaen; tämä edellyttää tarkoituksenmukaisella tasolla tapahtuvaa, tehokkaiden markkinajärjestelmään perustuvien ja muiden taloudellisten ohjauskeinojen ja useaa alaa koskevien ohjauskeinojen edelleen kehittämistä sekä yhteisön omien rahoitusjärjestelmien entistä parempaa käyttöä keinona kestävä kehityksen edistämiseksi; komissio on esittänyt yhteisön ympäristöpolitiikan muuttamista koskevia ehdotuksia, joissa kaavallaan erityisesti maatalouden ympäristötoimenpiteiden taloudellisen kannustamisen lisäämistä ja jäsenvaltioille annettavaa mahdollisuutta toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä yhteisten markkinajärjestelyjen ympäristömerkitysten kunnioittamisen varmistamiseksi,
- (22) on tarpeen varmistaa ympäristötoimien entistä tehokkaampi toteuttaminen ja noudattamisen valvonta, mikä edellyttää toimintaa sääntelyketjun kaikilla tasoilla,
- (23) viestintä, tiedotus, koulutus ja ammatillinen koulutus ovat ratkaisevia keinoja ympäristötietoisuuden lisäämiseksi ja käyttäytymisen muutoksen edistämiseksi yhteiskunnan kaikilla aloilla,
- (24) yhteisöllä on tärkeä tehtävä ympäristöön ja kestäväan kehitykseen liittyvässä kansainvälisessä toiminnassa; on tarpeen vastata kansainvälisiin haasteisiin, erityisesti Keski- ja Itä-Euroopan assosioituneiden maiden ja Kyproksen mahdolliseen

liittymiseen yhteisöön, tarpeeseen lisätä Välimeren maiden ja Itämeren alueen maiden kanssa tehtävää yhteistyötä sekä jatkaa Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristö- ja kehityskonferenssin aloittamaa prosessia sekä kauppaa ja ympäristöä koskevaa keskustelua,

- (25) lisätoimet ovat tarpeen, jotta voitaisiin parantaa ympäristöpolitiikan perusteita tuottamalla luotettavia ja vertailukelpoisia tietoja, tilastoja ja indikaattoreita sekä menetelmiä toiminnasta tai toimimatta jättämisestä aiheutuvien kustannusten ja hyödyn arvioimiseksi,
- (26) on tarpeen kehittää edelleen lähestymistapoja, joilla voidaan edistää kestäviä tuotanto- ja kulutustottumuksia; on tarpeen edistää uusien tekniikoiden ja teknologioiden parasta mahdollista käyttöä,
- (27) on tarpeen kehittää edelleen jaetun vastuun käsitettä erityisesti vahvistamalla vuoropuhelua niiden toimijoiden kanssa, joita yhteisön politiikan ja toiminnan valmistelu koskee, ja ottamalla niitä enemmän mukaan tähän toimintaan,
- (28) yhteisö voi antaa tukea tarjoamalla entistä johdonmukaisempia ja paremmin yhteensovitettuja lähestymistapoja paikallisen ja alueellisen tason toiminnalle sellaisten kysymysten osalta, jotka ovat erittäin tärkeitä kestävä kehityksen saavuttamiseksi, ja edistämällä tietojen ja kokemusten vaihtoa, ja
- (29) yhteisö kehittää edelleen ohjelman sisältämiä ympäristöteemoja koskevaa politiikkaansa noudattaen korkeita ympäristönsuojeluvaatimuksia; erityisesti keskitytään toimintaan, joka voidaan toteuttaa tehokkaimmin yhteisön tasolla,

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Yhteisö vahvistaa sitoutuvansa edelleen yleiseen lähestymistapaan ja strategiaan, jotka on esitetty komission 18 päivänä maaliskuuta 1992 hyväksymässä ”Kohti kestävä kehitys” -ohjelmassa; Euroopan parlamentti otti ohjelman tyydytyksellä vastaan 17 päivänä marraskuuta 1992 antamassaan päätöslauselmassa, ja neuvosto ja neuvostossa kokoontuneet jäsenvaltioiden hallitusten edustajat hyväksyivät sen 1 päivänä helmikuuta 1993 antamassaan päätöslauselmassa. Yhteisön toimielimiä, jäsenvaltioita, yrityksiä ja kansalaisia rohkaistaan kantamaan vastuunsa ja osallistumaan täysipainoisesti ohjelman jatkuvaan täytäntöönpanoon sekä pyrkimään nopeuttamaan tätä prosessia.

Ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi nopeammin ja sen lähestymistavan toteuttamiseksi tehokkaammin, ottaen huomioon komission kertomuksen ohjelman toteutta-

misen edistymisestä ja Euroopan ympäristökeskuksen esittämän ajantasaistetun selvityksen ympäristön tilasta, yhteisö, joka pyrkien korkeatasoiseen suojeluun ja ottaen huomioon yhteisön eri alueilla vallitsevat erilaiset olosuhteet, tehostaa viiteen ensisijaiseen tavoitteeseen ja viiteen muuhun ohjelman toteuttamista tukevaan aiheeseen kohdistuvia ponnistelujaan.

Näistä ensisijaisista alueista huolimatta yhteisö toteuttaa aktiivisesti myös kaikkea muuta ohjelman nojalla aloitettua toimintaa.

Ohjelman täytäntöönpanossa yhteisö toimii toimivaltansa rajoissa. Tämä päätös ei rajoita sellaisten toimenpiteiden oikeudellista perustaa, joita toteutetaan yhteisön ympäristöpolitiikan ja muun politiikan yhteydessä, samalla kun ne ovat tässä päätöksessä tarkoitetun toiminnan tavoitteiden mukaisia.

Ohjelman päättyessä komissio esittää Euroopan parlamentille ja komissiolle yleisarvion ohjelman täytäntöönpanosta kiinnittäen erityistä huomiota pyrkimysten ja ensisijaisien tavoitteiden mahdollisesti tarvittavaan tarkistamiseen ja ajantasaistamiseen, ja jolloin tarvittaessa liitetään mukaan ehdotuksia ensisijaisiksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi vuoden 2000 jälkeiselle ajalle.

1 JAKSO

ENSISIJAISET TAVOITTEET

2 artikla

Ympäristövaatimusten sisällyttäminen muihin harjoitettaviin politiikkoihin

Yhteisö kehittää parempia ja johdonmukaisempia lähestymistapoja ympäristönsuojelun vaatimusten sisällyttämiseksi muihin harjoitettaviin politiikan aloihin, jolloin tarkoituksena on helpottaa siirtymistä kohti kestävä kehitys.

Tätä varten yhteisö keskittyy ohjelman kohdealojen osalta seuraaviin ensisijaisiin tavoitteisiin, joiden osalta voidaan toimia tehokkaimmin yhteisön tasolla.

1) Maatalouden osalta yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:

- a) yhdentää paremmin markkinoita, maaseudun kehittämistä ja ympäristöä koskevia politiikkoja kestävä maatalouden varmistamiseksi erityisesti komission Agenda 2000- ehdotuksilla käynnistetyn uudistusprosessin puitteissa siten, että:

- sisällytetään ympäristöseikat maatalouspolitiikan suunnitteluun, ja toteutetaan asianmukaiset toimenpiteet tiettyjen ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisprosessin mukaisesti,

- tarkastellaan mahdollisuuksia ottaa ympäristönäkökohdat suuremmassa määrin huomioon maataloutta koskeissa politiikoissa.

Kaikkiin toimenpiteisiin on sisällyttävä asianmukaisia seuranta-, raportointi- ja arviointivelvoitteita;

- b) tuottaa maatalouden harjoittamisesta, kuten lannoitteiden ja torjunta-aineiden käytöstä, ympäristölle ja siihen sisältyvälle biologiselle monimuotoisuudelle aiheutuvia paineita ja vaikutuksia koskevia säännöllisiä raportteja ja vertailukelpoisia tietoja, ja tietoja veden laadusta ja käytöstä sekä maankäytöstä;
- c) edistää kestävää maanviljelyä, mukaan lukien yhdenmetyt viljelymenetelmät, luonnonmukaista maataloutta ja tapauksen mukaan laajaperäisiä tuotantomenetelmiä (muun muassa biologista monimuotoisuutta kunnioittaen) läheisessä yhteistyössä asianosaisten toimijoiden kanssa. Yhteisö kannustaa edelleenkin paikallisten aloitteiden kehittämistä ja jakaa niistä tietoa;
- d) kehittää edelleen yhdenmetyä strategiaa kasvinsuojelutuotteiden ja torjunta-aineiden käytöstä terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien riskien vähentämiseksi, mihin sisältyy entistä yksityiskohtaisempia säännöksiä näiden aineiden jakelusta ja myynnistä sekä vaarallisimpien kasvinsuojelu- ja torjunta-aineiden käytön rajoituksia ja soveltuvien osien niiden korvaaminen muilla aineilla;
- e) kehittää edelleen ympäristönäkökohdat ja niihin kuuluvan biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen huomioon ottavia laaja-alaisia lähestymistapoja maaseudun kehittämisessä muun muassa seuraamalla ja sovitamalla yhteen asiaan liittyviä harjoitettavan politiikan eri ohjauskeinoja;
- f) harkita toimenpiteitä ympäristökustannusten sisällyttämiseksi maataloustuotteiden ja tuotantoprosessien kustannuksiin.

Yhteisö edistää metsiin vaikuttavien toimien ja harjoitettavien politiikkojen parempaa yhteensovittamista ja johdonmukaisuutta helpottaakseen metsien hoitoa (mukaan lukien metsänistutus ja suojele metsäpaloilta), suojelema ja kestävä kehittäminen sekä vastataakseen metsiin liittyvään kansainväliseen kehitykseen.

2) Liikenteen osalta yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:

- a) tiukentaa edelleen maantie- ja maastoajoneuvojen sekä, ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kehityksen asiaankuuluvissa kansainvälisissä elimissä, lentokoneiden päästöjä ja melua sekä polttoaineen laatua koskevia säännöksiä, kehittää toimintaa maantieajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi erityisesti edistämällä vähän polttoainetta kuluttavien ajoneuvojen ja matalapäästöteknikoiden käyttöä, sekä tehostaa ajoneuvojen katsastusta ja kunnossapitoa koskevia yhteisön säännöksiä;
- b) yhteisön eri alueilla vallitsevat erilaiset olosuhteet huomioon ottamalla kiinnittää entistä enemmän huomiota liikenteen kysynnän tekijöihin
 - kehittämällä ja edistämällä toimenpiteitä ulkoisten kustannusten entistä paremmaksi sisällyttämiseksi liikenteen hintoihin, erityisesti vähemmän ympäristöystävällisten liikennemuiden osalta, jotta käyttäjien valintoihin voitaisiin vaikuttaa siten, että liikenteen kysynnässä päästäisiin entistä kestävämmälle tasolle,
 - edistämällä entistä yhtenäisempää liikennepoliittikkaa, johon sisältyy liikennealan taloudellisen tehokkuuden parantaminen sekä ympäristö-, turvallisuus- ja saatavuusnäkökohtien parantaminen muun muassa edistämällä maankäytön ja liikennesuunnittelun parempaa yhdistämistä sekä kysyntään kohdistuvia hallintatoimenpiteitä, kuten telematiikan käyttöä;
- c) pyrkiä edelleen kohti yhteisön tavoitteita vähentää eri liikennemuiden välistä epätasapainoa ja kannustaa ympäristöystävällisempien liikennemuiden käyttöä, erityisesti
 - kehittämällä mahdollisia analysointimenetelmiä Euroopan laajuisen liikenneverkon ympäristövaikutusten strategiseen arvioimiseen sekä mahdollisia menetelmiä liikenneväyläanalyysin tekemiseksi kaikille asiaankuuluville liikennemuodoille ottaen huomioon tarve liittää kaikki jäsenvaltiot ja alueet Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon ja erityisesti tarve liittää saari-, sisämaa- ja syrjäiset alueet yhteisön keskusalueisiin,
 - tutkimalla mahdollisuuksia käyttää yhteisön rahoitusta eri liikennemuotojen välisen tasapainon edistämiseen helpottamalla liikennemuotojen yhteensopivuutta ja sopivia kulkutavan vaihtojärjestelyjä,
 - kehittämällä puitteet raskaiden tavaraajoneuvojen aiheuttamien ympäristöongelmien ratkaisemiseksi,

— edistämällä entistä ympäristöystävällisempien liikennemuotojen käyttöä esimerkiksi kannustamalla julkisen ja/tai joukkoliikenteen sekä matallapäästöisten ajoneuvojen käyttöä.

3) Energiatalouden osalta yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:

- a) edistää energiatehokkuutta ja energian järkevää käyttöä, tukea energiaa säästävien tekniikoiden ja käytäntöjen, mukaan lukien uusiutuvat energianlähteet sekä yhdistetty lämmön ja sähkön tuotanto, kehittämistä ja soveltamista sopivien ohjelmien ja toimenpiteiden sekä tietoisuuden herättämisen ja tiedotustoiminnan avulla, sekä kehittää arviointiperusteet tukijärjestelmien arvioimiseksi, jotta voitaisiin korjata tiettyjen kannustustapojen haitalliset vaikutukset;
- b) kannustaa energian kysyntään kohdistuvien hallintatoimenpiteiden toteuttamista, mukaan lukien energiansäästötoimenpiteet, sekä ulkoisten kustannusten ja hyödyn sisällyttämistä hintoihin taloudellisten ohjauskeinojen ja muiden keinojen avulla, sekä kuluttajien tietoisuuden herättämiseen tähtäävien aloitteiden parempaa yhteensovittamista yhteisön energiansäästöohjelmissa;
- c) tiukentaa laitteiden energiatehokkuusstandardeja ja säättää niiden energiatehokkuusmerkinnöistä.

4) Teollisuuden osalta yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:

- a) edistää meneillään olevaa teollisuuden ekohallintajärjestelmien kehittämistä ja kehittää ohjelmia teollisuuden ja erityisesti pienten ja keskisuurten (pk-) yritysten ympäristötietoisuuden lisäämiseksi entisestään sekä ammattikoulutuksen ja teknisen tuen edistämiseksi; tarkistaa ympäristöasioiden hallintaja auditointijärjestelmää;
- b) kehittää puitteet yhdennetylle, elinkaaripohjaiselle tuotepolitiikalle, jossa käsitellään muun muassa elinkaarianalyysin edelleen kehittämistä, mukaan lukien tuotetun jätteen vähentäminen, ja otetaan huomioon tämän mahdolliset vaikutukset sisämarkkinoihin, jotta edistetään entistä puhtaampien tuotteiden kehittämistä sisällyttämällä niiden suunnitteluun ympäristönäkökohdat ja vähentämällä hitaasti hajoavien orgaanisten aineiden, raskasmetallien ja peruuttamattomia terveydelle haitallisia vaikutuksia omaavien aineiden käyttöä;
- c) parantaa teollisuuslaitosten aiheuttaman pilaantumisen johdonmukaista ja kattavaa sääntelyä koskevaa lainsäädäntöä ja muita ohjauskeinoja, kehittää vaihtoehtoja yhtenäistä päästöjen valvontaa täydentäväksi järjestelmäksi pienemmille laitoksille ottamalla huomioon näiden erityisongelmat, sekä kannustaa ottamaan paremmin huomioon ulkoiset kustannukset;

d) toteuttaa, ottaen huomioon Euroopan parlamentin 14 päivänä toukokuuta 1997 antaman päätöslauselman⁽¹⁾ ja neuvoston 7 päivänä lokakuuta 1997 antaman päätöslauselman⁽²⁾, joista kumpikin koskee yhteisön ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa, toimenpiteitä, joilla parannetaan kaikkien teollisuuden aiheuttamien päästöjen ja pilaantumisen vähentämiseen tähtäävien säädösten täytäntöönpanoa ja sanktiointia varmistamalla "saastuttaja maksaa"-periaatteen sisällyttäminen paremmin yhteisön lainsäädäntöön; tässä yhteydessä Euroopan parlamentti ja neuvosto panevat merkille ympäristövastuusta annettavan komission valkoisen kirjan,

e) kehittää toimia teollisuuden ympäristötietoisuuden vahvistamiseksi, kuten keinoja yrityksille suunnatun tiedottamisen parantamiseksi, parhaita käytännöllisiä tekniikoita koskeva tieto mukaan lukien, muun muassa EuroBAT-asiakirjoja käyttämällä, puhtaampien teknologioiden tehokkaammaksi levittämiseksi sekä parhaiden ympäristöä säästävien käytäntöjen edistämiseksi;

f) selkeyttää ekoliikkeyritysten määritelmää ja helpottaa niiden kehittämistä;

g) asettaa etusijalle pk-yritysten ongelmat, joita syntyy yritysten kohdatessa teknisiä ja taloudellisia esteitä ympäristön kannalta puhtaan tekniikan kehittämiseksi ja käytölle;

h) edistää tehokasta valvontaa ja tapauksissa, joissa toteuttamiskelpoisia ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja on olemassa, asteittaista luopumista ympäristöä tai terveyttä vahingoittavista pysyvistä orgaanisista saastuttajista (POP) tai niiden kieltämisestä, ottamalla huomioon asiaan liittyvissä kansainvälisissä neuvotteluissa saavutettu edistys,

i) kehittää kestävään teolliseen kehitykseen tähtääviä politiikkoja ja saattaa ne toimiviksi, mihin liittyy ekotehokkuuden käsitteen määrittely sekä hallitusten ja teollisuuden välisen kumppanuuden korostaminen hyödyntämällä teollisuuden innovaatiokykyä sekä tarjoamalla asianmukaisia kannustimia ja aktivoivia toimintaedellytyksiä niin kysynnän kuin tarjonnan osalta.

5) Matkailun osalta yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:

- a) luoda matkailutapojen ympäristövaikutuksia koskeva säännöllinen tietojen vaihto;

⁽¹⁾ EYVL C 167, 2.6.1997, s. 92

⁽²⁾ EYVL C 321, 22.10.1997, s. 1

- b) tukea tietoisuuden herättämiseen pyrkiviä kampanjoita matkailuvoimavarojen ympäristöystävällisen käytön edistämiseksi;
- c) edistää innovatiivisten hyvien käytäntöjen soveltamista matkailun kestävä kehittämisen alalla, muun muassa toteuttamalla nykyisten rahoituskeinojen puitteissa koehankkeita ja noudattamalla periaatetta ”saastuttaja maksaa”;
- d) varmistaa, että rakennerahastot tukevat matkailun kestäviä muotoja seuraavia noudattaen:
 - rakennerahastoasetusten säännökset, mukaan luettuna säännökset toimintojen ympäristövaikutusten arvioinnista, ja
 - muu asiaan kuuluva yhteisön lainsäädäntö, kuten ympäristövaikutusten arviointia (YVA) koskevat toimenpiteet;
- e) pyrkiä mahdollisuuksien mukaan sisällyttämään kansainvälisiin sopimuksiin myös kysymys matkailun vaikutuksista ympäristöön.

3 artikla

Käytettävissä olevien ohjauskeinojen monipuolistaminen

Yhteisö kehittää entistä laajemman valikoiman ohjauskeinoja, soveltaa niitä tai muulla tavoin rohkaisee niiden käyttöä saadakseen aikaan merkittäviä muutoksia nykyisessä kestävä kehityksen kehityssuunnissa ja käytännöissä ottaen huomioon toissijaisuusperiaate.

- 1) Kehitettäessä asianmukaisella tasolla tehokkaita markkinapohjaisia ja muita taloudellisia ohjauskeinoja politiikan täytäntöönpanemiseksi kiinnitetään erityistä huomiota
 - a) ympäristötilinpitoon;
 - b) taloudellisten ohjauskeinojen käyttöönoton rajoitteiden tutkimiseen ja mahdollisten ratkaisujen löytämiseen;
 - c) ympäristömaksujen käyttöön;
 - d) sellaisten tukijärjestelmien tunnistamiseen, jotka vaikuttavat kielteisellä tavalla kestäviin tuotanto- ja kulutuskäytäntöihin, samalla kun niitä pyritään uudistamaan;
 - e) ympäristövahinkojen korvausvelvollisuuden käsitteen soveltamisen kannustamiseen jäsenvaltioiden tasolla;
 - f) vapaaehtoiisiin sopimuksiin, joissa sovitaan ympäristötavoitteista noudattaen samalla kilpailusääntöjä;

- g) verotuksellisten keinojen käytön kannustamiseen ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi muun muassa siten, että ohjelman kuluessa harkitaan tätä alaa koskevia lainsäädäntöaloitteita ja jatketaan tällaisilla välineillä mahdollisesti saavutettavien laajempien etujen tutkimista erityisesti yhteisön yleisten taloudellisten tavoitteiden, kuten työllisyyden, kilpailuvuon ja kasvun yhteydessä.

- 2) Useaa alaa koskevien ohjauskeinojen osalta yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:

- a) tutkia muun muassa komission 25 päivänä maaliskuuta 1997 tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutuksen arvioinnista antaman ehdotuksen⁽¹⁾ valossa, miten yhteisön politiikkojen, suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutuksia sekä soveltuvin osin komission ehdotuksia ohjelmiksi ja yhteisön lainsäädännöksi voidaan arvioida;
- b) kehittää lähestymistapoja suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointia varten sekä edistää menetelmien, koulutuksen ja ohjaavan aineiston kehittämistä sekä hankkeiden että suunnitelmien ja ohjelmien arviointia varten;
- c) harkita ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän laajentamista tuotantoteollisuuden lisäksi muille toiminta-alueille;
- d) edistää soveltuville osin standardointia ympäristöasioissa sekä tehostaa ympäristönäkökohtien sisällyttämistä teollisten standardien laadintaan;
- e) kehittää perusteita, joilla arvioidaan yhteisön nykyisten politiikkojen ja ohjauskeinojen, muun muassa rahoituksen, yhteensopivuutta kestävä kehityksen vaatimusten kanssa;
- f) tarkistaa julkisia hankintoja koskevia yhteisön sääntöjä ympäristönäkökohtien sisällyttämiseksi paremmin niiden soveltamiseen ja turvata samalla yhtäläiset kilpailuedellytykset.

- 3) Etusijalle asetetaan yhteisön omien rahoitustukijärjestelmien käytön parantaminen kestävä kehityksen edistämiseksi. Tämä merkitsee ympäristönäkökohtien ja myös luonnonsuojelun sisällyttämistä näihin järjestelmiin paremmin sekä niiden ympäristövaikutusten arviointia tukitoimien laadun parantamiseksi ympäristön ja talouden kannalta.

- 4) Yhteisö jatkaa nykyisiä ponnistelujaan varmistaakseen niiden mahdollisuuksien täyden toteuttamisen, joita uudet tekniikat ja teknologiat tarjoavat kestävä kehitykselle esimerkiksi maatalouden, elintarviketeollisuuden, kemikaalien ja lääkkeiden, ympäristön puhdistamisen sekä uusien materiaalien ja energianlähteiden kehittämisen aloilla.

⁽¹⁾ EYVL C 129, 25.4.1997, s. 14

4 artikla

Lainsäädännön täytäntöönpano ja sen noudattamisesta huolehtiminen

Yhteisö tehostaa toimintaansa kaikilla tasoilla varmistaakseen ympäristölainsäädännön paremman täytäntöönpanon ja sen noudattamisesta huolehtimisen.

Yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:

- a) parantaa ympäristöpolitiikan oikeudellisia puitteita omaksumalla erityisalaja koskevia entistä johdonmukaisempia, kattavampia ja yhdenmukaisia lähestymistapoja yksinkertaistamalla tarvittaessa lainsäädännöllisiä ja hallinnollisia menettelytapoja, käyttämällä puitedirektiivejä sekä kiinnittämällä erityistä huomiota siihen, miten tulevat toimenpiteet voidaan saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja miten voidaan huolehtia niiden noudattamisesta;
- b) tehostaa pyrkimyksiä, sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot noudattavat paremmin yhteisön lainsäädännössä edellytetyt raportointivaatimuksia muun muassa niitä järkeistämällä ja standardoimalla sekä käyttämällä raportteja paremmin hyödyksi päätöksentekoprosessin välineenä, ja voimistaa hallintokomiteoissa näiden kysymysten osalta tehtävää työtä;
- c) pyrkiä parantamaan yhteistyön tehokkuutta jäsenvaltioissa yhteisön ympäristölainsäädännön täytäntöönpanosta ja sen noudattamisesta huolehtivien viranomaisten kesken muun muassa ympäristötarkastajien verkoston kautta; tähän liittyen pyrkiä suurempaan avoimuuteen valvonnan ja täytäntöönpanoa koskevien ponnistelujen osalta yksittäisissä jäsenvaltioissa sekä tehostaa yhteisiä ponnisteluja saman verkoston välityksellä suorittamalla koehankkeita ja käytännön harjoituksia;
- d) tutkia vaihtoehtoja, joilla ympäristövalvonnan tehokkuutta Euroopassa parannetaan komission ennen ohjelman päättymistä esittämän kertomuksen pohjalta, jossa tarkastustoimintaa arvioidaan erityisesti yhteisten tarkastusta koskevien arviointiperusteiden luomisen mahdollisuutta koskevien vähimmäisstandardien pohjalta; komissio julkaisee vuosittain ympäristöä koskevan kertomuksen, jossa käsitellään yksityiskohtaisesti muun muassa sitä, miten jäsenvaltiot ovat panneet täytäntöön yhteisön ympäristölainsäädäntöä ja valvoineet sen noudattamista,
- e) harkita keinoja helpottaa kansalaisten osallistumista ympäristöpolitiikan täytäntöönpanoon ja sen noudattamisen valvontaan ja tarkastella, onko tarpeen laajentaa mahdollisuuksia saattaa asioita tuomioistuinten käsiteltäviksi, toissijaisuusperiaate ja jäsenvaltioiden erilaiset oikeusjärjestelmät huomioon ottaen,

f) edistää nykyisen lainsäädännön tarkistamista koskevien ehdotusten ja uutta ympäristölainsäädäntöä koskevien ehdotusten yhteydessä säännöksiä, jotka velvoittavat jäsenvaltiot panemaan ympäristömääräykset täytäntöön ja säätämään niiden rikkomisen johdosta määrättävistä rangaistuksista,

g) tehostaa yhteisön ja jäsenvaltioiden tasolla pyrkimyksiä perustamissopimuksen ja erityisesti sen 155 ja 171 artiklan mukaiseen tehokkaaseen toimintaan tapauksissa, joissa yhteisön ympäristölainsäädäntöä rikotaan.

5 artikla

Ympäristötietoisuuden lisääminen

Yhteisö korostaa viestintää, tiedonvälitystä, yleissivistävää ja ammatillista koulutusta keinona lisätä tietoisuutta kestäväan kehitykseen liittyvistä kysymyksistä ja edistää käyttäytymisen muutosta kaikilla yhteiskunnan aloilla. Se lisää ponnistelujaan parantaakseen yhteisön kansalaisten tietoisuuden ja tiedon tasoa kestäväan kehitykseen liittyvistä kysymyksistä.

Yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:

- a) asettaa saataville tietoa ympäristön tilasta ja yhteisön ympäristölainsäädännön täytäntöönpanosta;
- b) edistää kestäväan kehityksen käsitteen sisällyttämistä yhteisön yleissivistäviin ja ammatillisiin koulutusohjelmiin;
- c) kannustaa ympäristöopetusta ja -koulutusta kaikilla asiaankuuluvilla tasoilla, jotta se muun ohessa osaltaan muuttaisi yksilöiden käyttäytymistä entistä enemmän kestäväan kehityksen periaatteiden mukaiseksi;
- d) hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla LIFE-hankkeiden tulosten jatkuvan arvioinnin ja riittävän levittämisen järjestelmää sekä luonnonsuojelun alalla että muilla ympäristöaloilla;
- e) koota ja levittää laajalti tietoa ja tietoutta, joka koskee ympäristön ja ihmisten terveyden välistä yhteyttä;
- f) edistää yhteisön omien toimielinten vihreää taloudenhoitoa ja helpottaa parhaiden käytäntöjen vaihtoa sekä tämän alan tiedon saatavuutta ja levittämistä mahdollisimman laajalti;
- g) edistää läheistä yhteistyötä komission ja jäsenvaltioiden välillä ympäristöä koskevan viestinnän ja tiedotuksen aloilla; kehittää yhteisön viestintästrategia yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa muun muassa nykyisiä yhteistyöaloitteita hyödyntämällä;
- h) helpottaa kuluttajien mahdollisuuksia ottaa ympäristönäkökohdat huomioon ympäristömerkintöjen avulla ja huolehtimalla tuotteiden, mukaan lukien kemikaalit, ympäristötiedoista;

- i) kannustaa rahoituspalvelujen tarjoajia, kuten pankkeja ja vakuutusyhtiöitä, sisällyttämään ympäristönäkökohdat toimintaansa.

6 artikla

Kansainvälinen yhteistyö

Suurten ympäristöongelmien rajat ylittävän luonteen johdosta ja koska yhteisöllä on hyvät mahdollisuudet toimia edelläkävijänä laadittaessa uutta kansainvälistä ympäristösäännöstöä, yhteisö pyrkii vahvistamaan asemaansa ja ottamaan johtoaseman erityisesti sellaisten kansainvälisten velvoitteiden osalta, joihin se on sitoutunut yleissopimuksissa ja pöytäkirjoissa.

Tämä merkitsee erityisesti Keski- ja Itä-Euroopan maiden sekä Välimeren alueen kanssa tehtävää yhteistyötä koskevan yhteisön lähestymistavan vahvistamista, yhteisön osuuden vahvistamista Agenda 21 -toimintaohjelman mukaisissa ympäristöasioissa sekä kahdenvälisessä ja monenvälisessä kestävä kehityksen kysymykseen liittyvässä yhteistyössä.

Yhteisön on varmistettava, että se on kantava voima biologista monimuotoisuutta ja ilmastoa koskeviin yleissopimuksiin liittyvässä tulevassa työssä ja että yhteisö ottaa myös johdon käsiinsä kansainvälisissä pyrkimyksissä kohti maailmanlaajuisia ja oikeudellisesti sitovaa pysyvien orgaanisten saastuttajien (POP) sääntelyjärjestelmää.

- 1) Keski- ja Itä-Euroopan osalta yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:

- a) kehittää edelleen kokonaisvaltaista, ympäristöasiat huomioonottavaa lähestymistapaa osana strategiaa, jonka mukaisesti valmistellaan Keski- ja Itä-Euroopan assosioituneiden maiden liittymistä Euroopan unioniin; yhteisö sitoutuu teknisen ja hallinnollisen yhteistyön ja taloudellisen tuen avulla auttamaan jäsen ehdokkaita saavuttamaan vaaditun ympäristön suojelun tason liittymisajankohtana; tässä yhteydessä etusijalle asetetaan ympäristöä koskevien toimintasuunnitelmien laatiminen kullekin näistä maista ja sen maiden mahdollista liittymistä ajatellen;
- b) jatkaa tällä alalla yhteistyötä Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa ja edistää yhteistyötä näiden maiden välillä Eurooppa-sopimusten mukaisesti; tämä merkitsee yhteistyön tiivistämistä rakenteiden luomisessa sekä jatkoa rahoitusyhteistyölle, tekniselle avulle erityisesti lainsäädäntöjen lähentämisessä, täytäntöönpanossa ja noudattamisesta huolehtimisessa, ympäristöinfrastruktuureihin kohdistuvien investointien tukemiselle ja yhteistyölle ympä-

ristöön liittyvien käytäntöjen parantamiseksi myös teknologian siirron avulla.

- 2) Välimeren maiden ja Välimeren alueen osalta yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:

- a) kehittää marraskuussa 1995 annetun Barcelonan julistuksen mukainen alueellinen, muun muassa ministerikonferenssin muodossa käytävään säännölliseen vuoropuheluun sekä laajempaan ja tiiviimpään yhteistyöhön perustuva lähestymistapa erityisesti rahoitusavun ja teknisen avun osalta;

- b) perustaa Välimeren alueen lyhyen ja keskipitkän aikavälin ensisijaisia tehtäviä koskeva toimintaohjelma ja kehittää sen toteuttamisen seurantarjestelmä.

- 3) Itämeren alueen osalta yhteisön ensisijainen tavoite on vahvistaa alueen ympäristöyhteistyötä nykyisten alueellisten rakenteiden puitteissa ja sovittaa aiempaa paremmin yhteen asiaankuuluvien rahastojen käyttöä Helsingin komission (Helcom) toiminnan tukemiseksi ja erityisesti yhteisen suojeluohjelman (Joint Comprehensive Environmental Action Programme, JCP) täytäntöön panemiseksi.

- 4) Rion prosessin osalta yhteisön ensisijainen tavoite on varmistaa yhteisön aktiivinen osallistuminen prosessiin ja Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen vuoden 1997 erityisistunnon valmisteluihin ja jatkotoimenpiteisiin sekä muun muassa myötävaikuttaa

- a) ilmastomuutosta koskevan puiteyleissopimuksen tehostamiseen Berliinin valtuutuksen ja myöhempien päätösten mukaisesti;

- b) biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen kehittämiseen, mukaan lukien kansallisten täytäntöönpanostrategioiden edistäminen sekä biologista turvallisuutta koskevan pöytäkirjan pikainen laatiminen;

- c) aavikoitumisen torjuntaa koskevaan yleissopimukseen liittyvän kansainvälisen yhteistyön tehostaminen.

- 5) Muiden kansainvälisten ympäristöasioiden osalta yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:

- a) suorittaa toteutetun politiikan tarkistaminen kestävä kehityksen ulottuvuuden sisällyttämiseksi neljännen AKT-EY-yleissopimuksen täytäntöönpanoon; arvioida yleisesti yhteisön kehitysapua sen varmistamiseksi, että ympäristön arviointijärjestelmiä noudatetaan;

- b) vahvistaa ympäristöasioiden osuutta uusien itenäisten valtioiden kanssa tehtävässä yhteistyössä keskittymällä erityisesti rakenteiden luomiseen ja tekniseen apuun Tacis-ohjelman mukaisesti,

- c) vahvistaa ympäristöasioiden osuutta Aasian ja Latinalaisen Amerikan maiden kanssa harjoitettavassa yhteistyössä rahoitusavusta ja teknisestä avusta Aasian ja Latinalaisen Amerikan kehitysmailla sekä taloudellisesta yhteistyöstä näiden maiden kanssa 25 päivänä helmikuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 443/92⁽¹⁾ mukaisesti sekä yhteisön ja kyseisten alueiden välistä yhteistyötä koskevia yleisiä suuntaviivoja noudattaen;
- d) edistää aktiivista osallistumista alueellisiin konferensseihin ja sopimuksiin Euroopassa sekä "Environment for Europe" -prosessia;
- e) tukea kansainvälistä työtä kestävän kehityksen indikaattoreiden määrittämiseksi;
- f) pyrkiä vahvistamaan säädösten noudattamisen valvontaa ja riitojen ratkaisua koskevia säännöksiä, kun kansainvälisiä sopimuksia tarkistetaan;
- g) osallistua aktiivisesti neuvotteluihin sellaisen oikeudellisesti sitovan asiakirjan hyväksymiseksi, joka koskee tietoon perustuvaa ennakkosuostumusta koskevaa menettelyä tiettyjen vaarallisten kemikaalien ja torjunta-aineiden kaupassa.
- 6) Kaupan ja ympäristöasioiden osalta yhteisön ensisijaiset tavoitteet ovat:
- a) pyrkiä varmistamaan, että WTO:n säännöissä, määräyksissä ja menettelyissä otetaan erityisesti yleisten määräysten osalta täysin huomioon tarve edistää ympäristönsuojelun korkeaa tasoa;
- b) osallistua erityisesti Maailman kauppajärjestössä aktiivisesti kauppaa ja ympäristöä koskevaan kansainväliseen keskusteluun siten, että yhteisö edistää kestävää kehitystä koskevan yleistavoitteen mukaisesti sekä ympäristön että kaupan etujen kannalta tasapainoista lähestymistapaa ja keskittyy ympäristövaatimusten sisällyttämiseen osaksi monenvälistä kauppajärjestelmää;
- c) asettaa etusijalle kauppaa ja ympäristöä koskevien ongelmien monenväliset ratkaisut, kunnioittaa ympäristön ja kaupan periaatteita ja edistää avoimuutta ympäristötoimenpiteiden, muun muassa ympäristöpolitiikan uusien välineiden, määrittelyssä ja toteuttamisessa.

2 JAKSO

MUITA ASIOITA, JOIHIN KIINNITETÄÄN ERITYISTÄ HUOMIOTA

7 artikla

Ympäristöpolitiikan perusteiden parantaminen

Yhteisö varmistaa, että sen ympäristöpolitiikka perustuu luotettaviin ja vertailukelpoisin tietoihin, tilastoihin ja indikaattoreihin, luotettavaan tieteelliseen tietoon sekä

toiminnasta tai toimimatta jättämisestä aiheutuvien kustannusten ja hyödyn arviointiin. Yhteisö varmistaa asianmukaisten toimielintensä ja laitostensa toiminnan yhteensovittamisen ja niiden välisen yhteistyön sekä toimii yhteistyössä asianmukaisten elinten kanssa kansainvälisellä tasolla. Euroopan ympäristökeskuksella on keskeinen tehtävä ympäristön tilan seuraajana ja siitä raportoijana.

Erityisen tärkeätä on

- a) määrittää ja täyttää nykyisten ympäristöä koskevien perustilastotietojen aukot, kehittää ympäristönäkökohtien sisällyttämistä muiden politiikkojen alalla kerättäviin tietoihin ja tilastoihin sekä varmistaa näiden tietojen saatavuus;
- b) tukea sellaisten ympäristöindikaattorien, ympäristöpolitiikan oleellisissa kysymyksissä edistymistä mittaavien tulosindikaattorien sekä sellaisten kestävän kehityksen indikaattorien (benchmark indicators) kehittämistä, joilla mitataan kestävän kehityksen saavuttamista ja joilla voidaan määrittää tavoitteita ja toiminnan kohteita;
- c) sovittaa paremmin yhteen tieteellisten tutkimus- ja kehityspolitiikkojen sekä ympäristöpolitiikan välisen keskinäisen tiedonkulun kehittämistä ja varmistamista;
- d) kehittää edelleen taloudellisten ympäristöä koskevien arviointitekniikoiden käyttöä (kustannustehokkuus, kustannus/hyöty ja liiketoiminnan vaikutukset);
- e) kehittää kansantalouden tilinpidon yhteyteen tai osaksi liitettävä ympäristötilinpito ensimmäisenä vaiheena ympäristönäkökohtien sisällyttämisessä yhteisön ja jäsenvaltioiden kansantalouden tilinpitokäsitteisiin ja -käytäntöihin, jolloin tavoitteena on kattavan vihreän kansantalouden tilinpitojärjestelmän kehittäminen vuoteen 1999 mennessä.

8 artikla

Kestävät tuotanto- ja kulutustottumukset

Yhteisö parantaa edelleen ponnistelujaan helpottaakseen ja edistääkseen teollisuuden innovaatioita kestävän kehityksen alalla ja pyrkii lisäämään teollisuuden ja kuluttajien tietoisuutta ja käyttäytymisen muutosta edistääkseen siirtymistä kestävämpiin tuotanto- ja kulutustottumuksiin.

9 artikla

Jaettu vastuu ja kumppanuus

Yhteisö edistää käytännön keinoja, joilla voidaan parantaa vastuun jakoa ja kumppanuutta kestävän kehityksen

⁽¹⁾ EYVL L 52, 27.2.1992, s. 1

varmistamiseksi. Yhteisö kehittää tehokkaampia tapoja käydä vuoropuhelua ja varmistaa, että yhteisön politiikan ja toiminnan valmisteluun ja toteuttamiseen osallistuu asianmukainen joukko erilaisia toimijoita.

10 artikla

Paikallisten ja alueellisten aloitteiden edistäminen

Yhteisö rohkaisee edelleen paikallista ja alueellista toimintaa asioissa, jotka ovat ensisijaisen tärkeitä kestävän kehityksen saavuttamiseksi.

Tätä varten on erityisen tärkeää

- a) edistää edelleen aluesuunnittelun mahdollisuuksia keinona helpottaa kestävä kehitystä ja kehittää edelleen Eurooppa 2000 + -ohjelmaa ja avustaa Euroopan alueellisen kehittämisen näkymät -ohjelman kehittämistä perustana päättäjien keskinäisen yksimielisyyden luomiselle muun muassa alakohtaisten kehityspolitiikkojen ympäristövaikutuksista;
- b) kehittää kaupunkialueisiin liittyvissä kysymyksissä kokonaisvaltainen lähestymistapa, jossa korostetaan erityisesti paikallisten viranomaisten tarvitseman tukea näiden pannessa täytäntöön ohjelmaa ja paikallista Agenda 21 -toimintaohjelmaa;
- c) edistää kestäväan liikenteen kehitykseen tähtääviin aloitteisiin liittyvää paikallisten viranomaisten välistä kokemusten vaihtoa;
- d) kehittää esittelyohjelma rannikkoalueiden yhdenne-
tystä hoidosta, jotta voidaan osoittaa parempien
tiedotus- ja neuvottelujärjestelmien vaikutus kestävän
kehityksen toteuttamiseen ja määrittää jatkotoimien
tarve yhteisön tasolla ja muilla tasoilla;
- e) kehittää strategia, jolla rohkaistaan paikallisia kehi-
ttämis- ja työllistämisalotteita, joilla osallistutaan luon-
nonalueiden säilyttämiseen tarvittaessa rakennerahas-
tojen avulla;
- f) edistää haavoittuvilla alueilla aavikoitumisen torjuntaa
koskevan yleissopimuksen mukaisia toimenpiteitä,
joilla keskitytään aavikoitumisen vähentämiseen hoito-
politiikan ja luonnonvarojen kestävän käytön avulla ja
sovittamalla paremmin yhteen käynnissä olevia
toimintoja sekä levittämällä niitä koskevaa tietoa
tehokkaammin.

11 artikla

Ympäristöteemat

Yhteisö kehittää edelleen ohjelman ympäristöteemoihin liittyviä politiikkojaan pitäen lähtökohtana korkeatasoista ympäristönsuojelua ja keskittyy erityisesti sellaiseen

näihin aiheisiin liittyvään toimintaan, jota voidaan tehok-
kaimmin toteuttaa yhteisön tasolla.

- 1) Ilmastonmuutoksen ja otsonikerroksen ohenemisen osalta yhteisö tehostaa ponnistelujaan täyttääkseen ilmastoyleissopimuksen ja Montrealin pöytäkirjan vaatimukset.

Tätä varten on erityisen tärkeää

- a) kehittää politiikkoja ja toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen hiilidioksidin (CO₂) ja muiden kasvihuonekaasujen Berliinin valtuutuksen mukaisten vähentämistavoitteiden toteuttamiseksi; näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on asetettava tietyt aikarajat, esimerkiksi vuodet 2005, 2010 ja 2020;
 - b) tehostaa otsonikerroksen ohentumista aiheuttavien aineiden osalta yhteisön sääntelytoimia sekä tehostaa tutkimusta, jonka tarkoituksena on löytää sopivia korvaavia aineita mainituille aineille.
- 2) Happamoitumisen ja ilman laadun osalta pyritään erityisesti:
 - a) luomaan ja panemaan täytäntöön strategia, jonka tavoitteena on varmistaa, että happamoitumiselle, rehevöitymiselle ja fotokemiallisille saastuttajille altistumiseen liittyviä kriittisiä kuormia ei ylitetä;
 - b) asettamaan tai parantamaan tiettyihin saastuttajiin liittyviä laatutavoitteita, jolloin pyritään varmistamaan, että ekosysteemien kannalta kriittisiä kuormia/tasoja ei ylitetä, sekä kehittämään yhteiset menettelyt ilman laadun arviointia ja valvontaa varten.
 - 3) Vesivarojen suojelun osalta erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että kehitetään kattavat puitteet, joissa määrätään pohjavesiä ja pintavesiä koskevasta integroidusta suunnittelu- ja hoitomenettelystä, jossa keskitytään sekä määrällisiin että laadullisiin näkökohtiin. Lisäksi sillä vaikutetaan Eurooppaa ympäröivien merien kestäväan hoitoon.
 - 4) Jätehuollon osalta yhteisö toteuttaa toimenpiteitä saattaakseen ajan tasalle jätehuoltostrategiansa ja kehittääkseen sitä Euroopan parlamentin 14 päivänä marraskuuta 1996 antaman päätöslauselman⁽¹⁾ ja neuvoston 24 päivänä helmikuuta 1997⁽²⁾ antaman päätöslauselman mukaisesti, mukaan luettuna niissä ehdotettu hierarkia, sekä asiaan kuuluvan lainsäädännön yhteydessä.

⁽¹⁾ EYVL C 362, 2.12.1996, s. 241

⁽²⁾ EYVL C 76, 11.3.1997, s. 1

- 5) Melun osalta kiinnitetään erityistä huomiota sellaisen melunvähennysohjelman kehittämiseen, jossa voitaisiin kattavasti käsitellä tietojen antamista yleisölle, yleisiä äänialtistusindeksejä ja tavoitteita tuotteista aiheutuvan melun laadulle ja melupäästöille.
- 6) Luonnonsuojelun ja biologisen monimuotoisuuden osalta yhteisö kehittää elämän monimuotoisuuden säilyttämistä ja sen kestävä kehitystä koskevan strategian asiaan liittyvissä yhtä tai useampaa alaa koskevissa suunnitelmissa, ohjelmissa ja politiikoissa, ja se varmistaa muiden politiikkojensa täytäntöönpanon yhteydessä luonnonsuojeluun ja biologiseen monimuotoisuuteen liittyvien seikkojen täysimääräisen sisällyttämisen niihin. Myöhempien uudistusten täytäntöönpanon yhteydessä se varmistaa, että niiden vaikutus biologiseen monimuotoisuuteen arvioidaan. Kesannoinnin käyttöä pysyvien luontovyöhykkeiden uudelleen luomiseen harkitaan. Eläinten muuttoreitit ja puskurivyöhykkeiden asema otetaan huomioon suojelualueita koskevan eurooppalaisen verkon (Natura 2000) yhteydessä ja luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY⁽¹⁾ täytäntöönpanon yhteydessä.
- 7) Riskien ja onnettomuuksien hallinnan yhteydessä on erityisen tärkeää
- a) tarkastella uudelleen olemassa olevia määräyksiä, jotka koskevat vaarallisten kemikaalien vientiä ja tuontia erityisesti suhteessa ilmoitetun ennako-suostumuksen periaatteeseen;
 - b) kehittää edelleen toimia maataloudessa ja muualla käytettävien torjunta-aineiden osalta aineiden kestävä käytön varmistamiseksi;
 - c) kehittää ja esittää strategia, joka johtaa muun muassa politiikkojen jatkokehitykseen Agenda 21 -ohjelman täydelliseksi toteuttamiseksi vaarallisten kemikaalien suhteen siten, että huomiota kiinnitetään erityisesti varovaisuusperiaatteeseen, vaaroista käyttäjille annettaviin tietoihin sekä vaarallisten kemikaalien korvaamista tai käytöstä poistamista koskevan työn tehostamiseen; kaikkien vaarallisten kemikaalien turvallista käsittelyä on parannettava;
 - d) laatia toimintasuunnitelma, jonka tarkoituksena on nopeuttaa EINECS-luettelon vaarallisten aineiden aiheuttamien riskien arviointia siten, että etusijalle asetetaan vaaralliset aineet;
 - e) jatkaa uuden teknologian sääntelykehiksen tarkastelua.
- 8) Yhteisö pyrkii ohjelman mukaisesti toteuttamaan eräitä myönteisiä toimenpiteitä, jotta eläinkokeisiin käytettävien selkärankaisten eläinten määrää voidaan vähentää 50 prosentilla vuoteen 2000 mennessä, sekä jotta saataisiin käytettäväksi eläinten, erityisesti kädellisten käyttöä koskevia eläinkoetilastoja, jolloin lyhyen aikavälin tavoitteena on kieltää luonnosta vangittujen kädellisten käyttö.
- 9) Erityistä huomiota kiinnitetään radioaktiivisen jätteen käsittelyn tilanteesta ja näkymistä Euroopan unionissa laaditun komission neljännen kertomuksen neuvostolle käsittelyyn.
- 10) Sen jälkeen, kun nykyistä yhteisön lainsäädäntöä on tarkasteltu uudelleen Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisehtoja koskevan sopimuksen ja sen 69, 84 ja 112 artiklan mukaisen siirtymäkauden päättymiseen mennessä odotettavissa olevalla tavalla, Euroopan parlamentti ja neuvosto panevat merkille, että komissio aikoo esittää niille kertomuksen tuon tarkastelun tuloksista ja toimista, joita se on pitänyt tarpeellisinä sekä mahdollisista vaikutuksista muun lainsäädännön ja ohjelman kannalta.

Tehty Brysselissä 24 päivänä syyskuuta 1998.

*Euroopan parlamentin
puolesta*
J. M. GIL-ROBLES
Pubemies

Neuvoston puolesta
J. FARNLEITNER
Puheenjohtaja

⁽¹⁾ EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 97/62/EY (EYVL L 305, 8.11.1997, s. 42).

(1)

Komission lausuma 2 artiklan 1 kohdan a alakohdasta (maatalous), YMP:tä koskevat ehdotukset

Agenda 2000 -asiakirjan ehdotuksissa komissio esittää, että on tarpeen antaa YMP:lle uutta vauhtia ja heijastella ympäristönsuojeluvaatimusten integroimisesta muihin yhteisön politiikkoihin. Komission ehdotukset EU:n maatalouspolitiikan uudistuksesta muodostavat tällaisen integroidun lähestymistavan. Ne on tarkoitettu varmistamaan, että eurooppalainen maatalousmalli voi olla pitkällä aikavälillä kestävä ja hyödyttää paitsi maatalousalaa niin myös kuluttajia, työllisyyttä, ympäristöä ja koko yhteiskuntaa.

Komission ehdotukset muodostavat integroidun lähestymistavan, joka sisältää seuraavat seikat:

- vahvistettu maaseudun kehityksen pilari jota on määrä kehittää edelleen tulevaisuudessa siten, että se käsittää vahvistetut maatalous/ympäristötoimenpiteet alueellisten ohjelmien pakollisena osana, alueperustaisen tuen epäedullisilla alueilla harjoitettavan kestävä maatalouden tukemiseksi, metsänhoitotoimet, mukaan luettuna kestävät hoitokäytännöt sekä ympäristökoulutus,
- maatalous/ympäristötoimenpiteiden budjettia voidaan laajentaa erityisesti varoista, jotka vapautuvat ympäristöoloihin liittyvän tuen vähennyksen johdosta,
- markkinatukihintoihin tehtävät lisäsupistukset, jotka korvataan suorien maksujen nostamisella.

Näiden ehdotusten mukaan jäsenvaltiot ovat velvollisia toteuttamaan ympäristötoimenpiteitä, mukaan luettuna toimenpiteet, jotka liittyvät elämän monimuotoisuuden suojeluun, pohjaveteen, juomaveteen ja maisemaan. Tämän velvollisuuden täyttämiseen jäsenvaltiot voivat käyttää kolmea vaihtoehtoa:

- maatalous/ympäristötoimenpiteet maatalousohjelmien osana,
- velvoittava ympäristölainsäädäntö, jonka valvontaa voidaan tukea vähentämällä suoria maksuja, jos lakia ei noudateta,
- erityisten ympäristövaatimusten asettaminen suorien maksujen edellytykseksi markkinaorganisaatioiden puitteissa.

Naudanlihan ja maidon tapauksessa osalle maksuista asetetaan kansalliset kokonaismäärärahat, jotka voidaan kytkeä ympäristöstandardeihin. Lisäksi laajaperäistämiskorvausta tehostetaan tiukoin ehdoin.

Komissio on vakuuttunut siitä, että hyväksytyksi tultuaan tämä ehdotus valmistaa maaperää kestävämmille maatalouden ja maaseudun kehityksen muodoille Euroopan unionissa.

(2)

Komission lausuma 2 artiklan 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettusta ympäristövastuusta

Komissio hyväksyy työohjelmansa mukaisesti piakkoin valkoisen kirjan ympäristövastuusta. Tässä valkoisessa kirjassa käsitellään tarvetta yhteisön tätä alaa koskevaiksi lainsäädännöksi erityisesti puitedirektiivin muodossa.

(3)

Komission lausuma 4 artiklan toisen kappaleen d–g kohdassa tarkoitetusta täytäntöönpanon valvonnasta

Komissio esittää yksityiskohtaiset tiedot jäsenvaltioiden toiminnasta yhteisön ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon ja noudattamisen valvonnan osalta sekä yhteisön lainsäädännön noudattamisen valvonnasta annettavan vuosikertomuksen kyseisessä laajennetussa jaksossa ja liitteissä että ympäristöä koskevassa vuosikertomuksessaan. Yksityiskohdat sisältävät muun muassa tietoja saaduista valituksista, komission tutkimien tapausten lukumäärästä, tuomioistuimeen vietyjen tapausten määrästä, tuomioistuimen päätöksistä ja komission mahdollisesti toteuttamista toimista.

(4)

Komission lausuma 11 artiklan 4 kohdassa tarkoitetusta jätehuollosta

Komissio kehittää tarpeen mukaan edelleen yhteisön jätehuoltoperiaatteiden hierarkiaa, ja aloitteita harkitessaan se kunnioittaa tämän hierarkian ihanteellista käyttöä.
